Alice in Wonderland

Columns - 3 oktober 2026 - Auteur: Rob Savelberg

Doelbewust saboteert AfD-leider Alice Weidel de Duitse herinnering aan Holocaust en Tweede Wereldoorlog. Dat ervoer journalist Rob Savelberg, toen hij Weidel vroeg waarom ze leugens over Adolf Hitler de wereld in slingert. Een gastcolumn.

Zelfvoldaan, als een afwachtende sfinx, zit Alice Weidel, de aanvoerder van de rechts-radicale AfD, tegenover mij tijdens een persconferentie. Haar pro-Russische oppositiepartij vierde deze maand de grootste overwinningen tot dusver. Ze won de verkiezingen in Saksen-Anhalt en Mecklenburg-Voorpommeren met afstand. Maar ik wil meer weten, dieper graven naar haar denkbeelden.

De vrouw die regeringschef Friedrich Merz uit de bondskanselarij beoogt te verdrijven, de christendemocratische CDU zelfs wil vernietigen, beweert tegenover de voltallige parlementaire pers en het oog van de natie het volgende: “Adolf Hitler was linksradicaal en een links-extremist“, zegt ze in de Bundespressekonferenz, het Berlijnse pendant van Nieuwspoort.

Ik had Frau Dr. Weidel gevraagd of ze zich bij een provocerende uitspraak over Hitler misschien vergist heeft. Of dat ze verward was. Nee, nee, zegt ze rustig. De gepromoveerde econome draagt, zoals altijd, een witte parelketting en een net zo wit *Einstecktuch*. Vanwege een tumultueuze verkiezingsparty kauwt ze op een keelpastille. Dan, goed voorbereid, haalt ze uit, om een van de meest ondenkbare leugens in Duitsland te declameren.

"Als u de fascist Adolf Hitler een anti-fascist noemt, dan verwart dat niet alleen de mensen in uw land, maar ook uw kiezers", zeg ik tegen Weidel. “Mijn gevoel is, u maakt de daders tot slachtoffers.“ In mijn achterhoofd weet ik dat haar SS-grootvader Hans Weidel een beruchte militaire rechter in Warschau was. De rechtbanken waarvoor hij verantwoordelijk was hebben volgens historici vijftigduizend doodvonnissen uitgesproken. Na de oorlog loog Herr Weidel hierover tegen de geallieerden.

Zijn kleindochter ontkende tegenover mijn collega van Die Welt dat ze iets van haar opa’s bruine verleden wist. Diezelfde krant wist haar mails te bemachtigen. Hierin articuleerde de huidige oppositieleider de gevaarlijke 'Rijksburger'-ideologie. Over Angela Merkel en haar regering schreef ze in 2013: "Die varkens

zijn niets anders dan marionetten van de overwinnaars van de Tweede Wereldoorlog." Rijksburgers denken dat Duitsland nog steeds niet soeverein is.

Onmiddellijk na de persconferentie ontploffen de sociale media-kanalen waarop mijn vraag wordt gedeeld. Driehonderdduizend mensen bekijken het fragment bij X. Bij TikTok volgt een uitleg-filmpje van Der Standard dat drie miljoen views krijgt. Weidels antwoord op mijn rake vraag gaat van Reuters tot AFP langs de persbureau's, van de Süddeutsche Zeitung tot El Comercio in Peru.

Alice leeft echter in wonderland. Adolf Hitler had namelijk geenszins bedrijven genationaliseerd en de arbeiders tot heersers van het volkseigendom gemaakt. Net als Alice Weidel had hij steenrijke ondernemers geen strobreed in de weg gelegd. Staalbaron Krupp, Siemens en Daimler-Benz profiteerden van staatsopdrachten en dwangarbeiders. Weidel trekt ook op met tycoons en miljardairs, zoals de eigenaar van zuivelconcern Müller-Milch.

Met haar AfD-ideologen probeert ze al enige tijd om de geschiedenis te herschrijven, om de Duitse schuld voor de Tweede Wereldoorlog te verwateren, en om de verantwoordelijkheid af te schuiven. Namelijk door de extreem-rechtse daders, de nationaal-socialisten van de NSDAP, Adolf Hitler en zijn handlangers, te omschrijven als extreem-links gespuis.

Dat het continue herhalen van aperte leugens er niet toe leidt dat die op een bepaald moment waar worden, is bekend. Maar met de ongecontroleerde mediamacht van TikTok, Telegram en Twitter (het huidige platform X) worden miljarden mensen door zulke boodschappen permanent gehersenspoeld. Tegenover X-bezitter en Trump-paladijn Elon Musk, de rijkste man ter wereld, pleitte Weidel al vorig jaar voor het stelselmatig slopen van de waarheid.

In Musks podcast in 2025 verkondigde Weidel dat Hitler eigenlijk geen fascist was, maar een extreem-linkse leider. Tegenover ondergetekende herhaalde ze: "Adolf Hitler had volkomen links beleid gemaakt." Maar dat klopt niet, weet ik als historicus. De eersten die hij direct na zijn machtsovername 1933 in de kampen opsloot, waren sociaaldemocraten en communisten. Vakbonden werden verboden.

Hitlers aanhangers liepen rond met spandoeken, waarop '*Tod dem Marxismus!*' stond. Hitler sprak altijd over de 'joods-bolsjewistische samenzwering', zijn tegenstanders waren vanaf het begin duidelijk de joden en de socialisten. Niet toevallig was Sovjet-leider Stalin, een antifascistische alleenheerser, zijn aartsvijand. En de Wehrmacht-veldtocht 'Barbarossa' kostte vanaf 1941 miljoenen levens.

Nu hebben, voor de eerste keer sinds de val van de Muur in 1989, de socialisten in september de verkiezingen in Berlijn gewonnen. Het gaat om Die Linke, een linkse partij, voortgekomen uit de heersende partij in de DDR. Een van de vroegere leiders van deze Sozialistische Einheitspartei Deutschlands, oud-dictator Erich Honecker, was vanwege zijn overtuiging door de nazi's in een strafkamp gestopt.

Op mijn vragen herhaalt Weidel doodnormaal het fabeltje dat de nazi's links-extreem waren. Dan lacht ze me uit: "Ja, misschien bent u nu verward." Zonder het antwoord af te wachten, want mijn microfoon is uitgezet. "Ja, u bent inderdaad verward. Had ik het niet gedacht", zegt ze ijskoud.

Rob Savelberg is historicus, woont sinds 1998 in Berlijn en werkt als freelance correspondent en commentator, onder meer voor de Belgische krant De Tijd.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/68576/alice-in-wonderland